

*Det behövs en fristående instans som kan hjälpa tonåringar med Aspergerdiagnos att överväga om diagnosen verkligen är adekvat, anser gymnasielärare **Inger Jonsson** med erfarenhet av elever som fått diagnosen.*

Elever bör få stöd att ompröva sin Aspergerdiagnos

När jag hösten 2007 vikarierade i två gymnasieklasser vid en så kallad Aspergerenhet mötte jag ungdomar som var djupt beklämda över sin situation med denna diagnos. En diagnos de inte förstod sig på och inte kände igen sig i och som i så mycket stäckte deras framtidshopp. En diagnos som därtill klumpade ihop dem med en grupp andra ungdomar de inte tyckte sig likna och heller inte, anser jag, speciellt liknade.

Dels uppfyllde de ju inte ens enligt sina respektive diagnosställare, samma kriterier på Aspergersyndrom som de andra, dels är en del av kriterierna sådana att samspelsfaktorer i hög grad påverkar hur den person som ska diagnostiseras uppträder.

Lärarna och assistenterna hade överlag en god förmåga att se förbi diagnosen till den enskilda människan/eleven. Dock hörde jag ofta ungdomarna omtalas som "de" på ett i mitt tycke starkt förtingligande vis som om det funnes en särskild "Asperger-art" (de som är sådana och sådana på grund av diagnosen).

Det var också vanligt att förklara de ungas kanske helt normala uppförande som symtom. När till exempel en elev under lektionstid drog sina kamrater med sig i fnitter åt mitt ordval, sades detta - att haka upp sig på enstaka ord - vara ett typiskt oönskat Aspergerbeteende, som borde motarbetas. Dessutom underströk man att ett av våra främsta uppdrag som vuxna var att lära ut konsten att uppträda korrekt. För mig var det naturligt att se fnittret och kommentarerna som uttryck för humor, som ett sätt att testa mig och som ett försiktigt närmande.

Vad jag vill säga är *inte* att dessa unga människor inte behövde specialundervisning. De hade nog alla bakom sig en tidig skolgång med många svårigheter i kontakter med kamrater och lärare och de fick en oerhört mycket bättre undervisning vid denna skola. Jag avstår även från att diskutera huruvida det en gång i tiden var rätt att ge dem diagnosen, även om jag är tveksam.

Däremot skulle de, tror jag, behöva stöd om de önskar bli av med diagnosen. De skulle också behöva mer hjälp att tackla de problem en Aspergerdiagnos innebär.

Finns det någon fristående instans (en klok person som står fri från alla dem som invaggat sig i visshet om diagnosens förträfflighet) som har i uppdrag att då och då besöka tonåringar med Aspergerdiagnos för att dels hjälpa dem hantera tillvaron som diagnosticerad, dels överväga om det kanske vore adekvat att befria dem från diagnosen?

Inger Jonsson
Gymnasielärare
2009-03-25